

ŽILINSKÝ
samosprávny kraj
zriaďovateľ

SOŠ
obchodu a služieb
Čadca

Centrum odborného vzdelávania
a prípravy pre obchod, gastronómiu,
hotelierstvo a cestovný ruch

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

6444 K čašník, servírka

**4-ročný študijný odbor s praktickým vyučovaním formou
odborného výcviku**

Platnosť od 1.9. 2023 začínajúc 1. ročníkom

Obsah

Prílohy - Učebné osnovy vyučovacích predmetov.....	3
1 Úvodné identifikačné údaje	4
2 Ciele, princípy a poslanie výchovy a vzdelávania	7
3 Vlastné zameranie školy	9
3.1 Charakteristika školy	9
3.2 Charakteristika pedagogického zboru	10
3.4 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	11
3.5 Dlhodobé projekty	11
3.6 Medzinárodná spolupráca.....	11
3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi	11
4 Charakteristika školského vzdelávacieho programu v študijnom	12
odbove 6444 K čašník, servírka	12
4.1 Popis školského vzdelávacieho programu.....	12
4.2 Základné údaje o štúdiu	13
4.3 Organizácia výučby.....	14
4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka	14
4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci	15
5 Profil absolventa študijného odboru 6444 K čašník, servírka.....	15
5.1 Charakteristika absolventa.....	15
5.2 Kompetencie absolventa.....	16
5.2.1 Kľúčové kompetencie	16
5.2.2 Odborné kompetencie	18
6 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6444 K čašník, servírka	19
6.1 Materiálne podmienky	19
6.2 Personálne podmienky	19
6.3 Organizačné podmienky	20
6.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.....	21
7 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v študijnom odbore 6444 K čašník, servírka	21
8 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia	22
8.1 Pravidlá hodnotenia žiakov	23
9 Rámcový plán – študijný odbor 6444 K čašník, servírka.....	24

Prílohy – Učebné osnovy vyučovacích predmetov

A	slovenský jazyk a literatúra(SJL)
B	prvý cudzí jazyk (1AJ, 1NJ)
C	cudzí jazyk v odbore (AGO, NJO)
D	etická výchova/ náboženská výchova(ETV/NBV)
E	dejepis(DEJ)
F	občianska náuka(OBN)
G	chémia(CHE)
H	geografia (GEG)
I	matematika(MAT)
J	informatika (INF)
K	telesná a športová výchova(TSV)
L	ekonomika(EKO)
M	účtovníctvo (UCT)
N	technika administratívy (TEA)
O	právo a spotrebiteľská výchova (PSV)
P	podnikanie v službách (PDS)
Q	marketingová komunikácia a propagácia (MKG)
R	cestovný ruch (CTO)
S	potraviny a výživa (PVY)
T	technika obsluhy (TOB)
U	technológia prípravy pokrmov (EPP)
V	aplikovaná informatika (API)
W	manažérske zručnosti (MAZ)
X	spoločenský protokol (SPP)
Y	regionálna gastronómia (REG)
Z	manažment osobných financií (MOF)
Ž	odborný výcvik (OVY)

1 Úvodné identifikačné údaje

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Ulica 17. novembra 2579, 022 01 Čadca
Názov školského vzdelávacieho programu	GASTRONOMICKÉ A STRAVOVACIE SLUŽBY
Kód a názov štátneho vzdelávacieho programu	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Stupeň vzdelania	354
Úroveň SKKR/EKR	4
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania	Vysvedčenie o maturitnej skúške Maturitné vysvedčenie
Doklad o získanej kvalifikácii	Výučný list
Druh školy	Štátna škola
Dátum schválenia ŠkVP	25. august 2023
Miesto vydania	SOŠOaS, Ul. 17. novembra 2579, 022 01 Čadca
Platnosť ŠkVP	1. september 2023, začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
Ing. Ľudmila Verčimáková	Riaditeľka	041 43 21 590		sekretariat@sosca.sk	
Ing. Martina Sloviaková	Zástupkyňa riaditeľky pre teoretické vyučovanie	041 43 33 180		sloviakova@sosca.sk	
Mgr. Pavlína Bulejčíková	Zástupkyňa riaditeľky pre praktické vyučovanie	041 43 21 590		bulejcikova@sosca.sk	
Ing. Valéria Rizmanová	Zástupkyňa riaditeľky pre technicko- ekonomické činnosti	041 43 21 590		rizmanova@sosca.sk	
Ing. Valéria Rizmanová	Výchovný poradca	041 43 33 181		rizmanova@sosca.sk	

Zriaďovateľ:

Žilinský samosprávny kraj
Odbor školstva a športu
Ul. Komenského 48
011 09 Žilina

Tel.: 041/50 32 209
e-mail:lubosberesik@zilinskazupa.sk

Čadca 25.8. 2023

Ing. Ľudmila Verčimáková
riaditeľka školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
01. 09. 2015	jún 2015	<p>Zmena:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Úprava počtu hodín predmetu odborný výcvik. 2. Úprava obsahu vzdelávania v predmete slovenský jazyk a literatúra. 3. Úprava obsahu vzdelávania v predmete cudzí jazyk 4. Zmena kontaktov pre komunikáciu so školou (zmena riaditeľa školy; vznik pracovnej pozície zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie). <p>Zdôvodnenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zosúladienie školského vzdelávacieho programu s ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov. <p>Zosúladienie obsahu vzdelávania so Vzdelávacími štandardami pre predmety slovenský jazyk a literatúra pre skupiny študijných odborov – úplné stredné odborné vzdelanie.</p>
01. 09. 2017	august 2017	<p>Zmena:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Úprava školského učebného plánu a učebných osnov v školskom vzdelávacom programe doplnením predmetu Geografia a doplnením voliteľných predmetov Manažérske zručnosti, Spoločenský protokol, Regionálna gastronómia a Manažment osobných financií. 2. Doplnenie učebných osnov jednotlivých predmetov o témy z globálneho vzdelávania, enviromentálnej výchovy 3. Doplnenie učebných osnov jednotlivých predmetov o kapitoly a témy Národného štandardu finančnej gramotnosti verzie 1.2 do vzdelávania podľa potrieb žiakov a vzdelávacích podmienok školy. 4. Zmena kontaktov pre komunikáciu so školou (zánik jednej pracovnej pozície zástupca riaditeľky pre teoretické vyučovanie). <p>Zdôvodnenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozšírenie možnosti výberu voliteľných predmetov pre študijný odbor čašník, servírka s cieľom poskytnúť žiakom širšie vedomosti ktoré dokážu uplatniť v praxi s ohľadom na potreby trhu práce. 2. Aplikácia obsahu pedagogicko-organizačných pokynov k obsahu ľudských práv, globálnej výchovy, enviromentálnej výchovy. 3. Aplikácia obsahu Národného štandardu finančnej gramotnosti verzie 1.2, ktorú Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 9. marca 2017 pod číslom 2017-1053/10961:12-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2017 začínajúc prvým ročníkom.
	september 2019	Zmena kontaktov pre komunikáciu so školou (zmena zástupcu riaditeľky pre teoretické vyučovanie).
	august 2020	<p>Zmena:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Úprava obsahu vzdelávania v predmetoch účtovníctvo, technika administratívy, aplikovaná informatika, podnikanie v službách, spoločenský protokol, právo a spotrebiteľská výchova, dejepis, prvý cudzí jazyk.

		<p>2. Úprava obsahu vzdelávania v predmete odborný výcvik.</p> <p>3. Zmena kontaktov pre komunikáciu so školou (zánik pracovnej pozície hlavný majster OV).</p> <p>Zdôvodnenie:</p> <p>1. Aktualizácia obsahu.</p> <p>Úprava obsahu z dôvodu nenaplnenia tematických plánov v predmete odborný výcvik v čase mimoriadnej situácie prerušenia vyučovania na školách z dôvodu šírenia respiračného ochorenia vyvolaného novým koronavírusom COVID-19 v školskom roku 2019/20. Táto úprava je platná len pre školský rok 2020/2021.</p>
	júl 2021	<p>Zmena:</p> <p>1. Úprava zdrojov a učebných osnov v školskom vzdelávacom programe v predmetoch prvý cudzí jazyk, cudzí jazyk v odbore, matematika, náboženská výchova, etická výchova, slovenský jazyk a literatúra, dejepis, telesná a športová výchova, občianska náuka, informatika, chémia, geografia, spoločenský protokol, technika administratívy, účtovníctvo, potraviny a výživa, aplikovaná informatika, podnikanie v službách, ekonomika, manažérske zručnosti, právo a spotrebiteľská výchova, cestovný ruch, technológia prípravy pokrmov, technika obsluhy, regionálna gastronómia.</p> <p>2. Úprava obsahu vzdelávania v predmetoch cudzí jazyk v odbore, etická výchova, slovenský jazyk a literatúra, informatika, geografia, spoločenský protokol, technika administratívy, aplikovaná informatika, podnikanie v službách, ekonomika, manažérske zručnosti, marketingová komunikácia a propagácia, cestovný ruch, regionálna gastronómia, technológia prípravy pokrmov, technika obsluhy, odborný výcvik.</p> <p>3. Aktualizácia údajov zriaďovateľa.</p> <p>Zdôvodnenie:</p> <p>1. Aktualizácia a doplnenie učebných zdrojov a učebných osnov.</p> <p>Aktualizácia obsahu vybraných tematických celkov.</p>
01.09.2022	júl 2022	<p>Zmena:</p> <p>1. Aktualizácia kľúčových kompetencií vo všetkých predmetoch.</p> <p>2. Aktualizácia vzdelávacích štandardov pre ekonomické vzdelávanie.</p> <p>3. Úprava obsahu vzdelávania v predmetoch prvý cudzí jazyk, právo a spotrebiteľská výchova, manažment osobných financií a spoločenský protokol.</p> <p>4. Úprava ŠkVP podľa Zákona č.415/2021 /vypustenie niektorých častí z obsahu ŠkVP/.</p> <p>Odôvodnenie:</p> <p>1. Aktualizácia obsahu Štátneho vzdelávacieho programu v súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie.</p> <p>2. Aktualizácia obsahu Štátneho vzdelávacieho programu v súlade s aktualizovaným Národným štandardom finančnej gramotnosti, verzia 1.2 s</p>

		účinnosťou od 1. septembra 2017. 3. Aktualizácia obsahu vybraných tematických celkov.
01.09.2023	25.08.2023	Zmena: <ol style="list-style-type: none"> 1. Úprava úvodnej všeobecnej časti školského vzdelávacieho programu. 2. Úprava obsahu vzdelávania v predmetoch regionálna gastronómia, chémia, podnikanie v službách a spoločenský protokol. Odôvodnenie: <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualizácia obsahu a informácií. 2. Aktualizácia obsahu vybraných tematických celkov.

2 Ciele, princípy a poslanie výchovy a vzdelávania

Ciele, princípy a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre študijný odbor 6444 K čašník, servírka vychádza z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre študijný odbor 6444 K čašník, servírka.

Škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Ciele v systéme výchovy a vzdelávania spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosociálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba, svoj rozvoj a tvorivosť.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia, ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
- podporovať špecifické záujmy, schopnosti a nadania žiakov,
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu,
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
- poskytovať ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase pre žiakov a širokú verejnosť.

Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

a) prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov s cieľom:

- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia sa, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
- zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka vytvorením jazykových učební a zabezpečením dostupných podmienok pre výučbu cudzieho jazyka v zahraničí,
- skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej techniky a softvérového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
- zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v študijnom odbore 6444 K čašník, servírka,
- zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
- rozvíjať špecifické záujmy žiakov,
- vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovné prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
- zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky,
- zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní.

b) posilnenie úlohy a motivácie pedagogických zamestnancov (PZ), ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:

- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
- podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie PZ,
- rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.

c) podporu talantu, osobnosti a záujmu každého žiaka s cieľom:

- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi PZ – žiakom – rodičom,
- rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerancie a radosti z úspechov,
- vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
- odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násillia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,

- viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
- zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
- nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma i v zahraničí,
- presadzovať zdravý životný štýl,
- vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít, vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.

d) skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami na princípe partnerstva s cieľom:

- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
- podporovať spoluprácu s partnermi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
- aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku,
- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v našom regióne,
- spolupracovať s firmami poskytujúcimi bezpečnostné služby v oblasti ochrany osôb a majetku,
- vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vzájomne si vymieňať skúsenosti a poznatky,
- rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.

e) zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia s cieľom:

- zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
- využiť materiálo-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty, reagovať na trendy v danom odbore,
- pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

Výchovu a vzdelávanie založených na princípoch:

- bezplatnosti vzdelania v stredných školách,
- rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením výchovno-vzdelávacích potrieb jednotlivca a jeho spoluzodpovednosti za svoje vzdelávanie,
- zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie,
- rovnocennosti a neoddeliteľnosti výchovy a vzdelávania vo výchovno-vzdelávacom procese,
- celoživotného vzdelávania,
- výchovného poradenstva,
- slobodnej voľby vzdelávania s prihliadnutím na očakávania a predpoklady detí a žiakov v súlade s možnosťami výchovno-vzdelávacej sústavy,
- zdokonaľovania procesu výchovy a vzdelávania podľa výsledkov dosiahnutých v oblasti vedy, výskumu a vývoja,
- prípravy na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- kontroly a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania a kvality výchovno-vzdelávacej sústavy,
- integrácie výchovno-vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky do európskeho vzdelávacieho priestoru so zreteľom na vlastné skúsenosti a tradície,
- posilnenia výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom všetkých vyučovacích predmetov, ale aj špecifickými výchovnými zamestnaniami zameranými na rozvoj citov a emócií, motivácie a záujmov, socializácie a komunikácie, na sebakontrolu a seba riadenie, na mravné hodnoty a tvorivosť,
- vyváženého rozvoja všetkých stránok osobnosti žiaka v školskom vzdelávaní,
- zákazu poskytovania alebo sprístupňovania informácií alebo zneužívania informačných prostriedkov, ktoré by mohli viesť k narušovaniu mravnosti alebo k podnecovaniu k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti alebo k ďalším formám intolerancie,
- rovnoprávnosti postavenia škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa,
- rovnocennosti vzdelania získaného v štátnych školách,
- zákazu používania všetkých foriem telesných trestov a sankcií vo výchove a vzdelávaní.

Poslaním našej školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola sa stala otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti. Poslanie školy vyplýva aj z komplexnej analýzy školy.

3 Vlastné zameranie školy

Stredná odborná škola obchodu a služieb sa nachádza v meste Čadca v regióne Kysuce, kde žije vyše 27 tisíc obyvateľov. Má šesťdesiatročnú históriu. Prešla mnohými zmenami, postupným odčlenením odborov sa vyprofilovala na školu zameranú na poskytovanie služieb pre gastronómiu, CR, obchod a osobné služby. V regióne je známa pod názvom Kocka, znak kocky sa stal emblémom školy. Kysuce boli vyhlásené za chránenú krajinnú oblasť. Mesto Čadca má výhodnú dopravnú polohu a prechádzajú ňou dôležité cestné a železničné komunikácie. Región má priaznivé podmienky pre rozvoj letnej a zimnej turistiky a kultúrneho CR. Strediská CR sú navštevované zahraničnými turistami. Vhodné prírodné podmienky a kultúrne podujatia vyvolali potrebu výstavby ubytovacích zariadení typu rodinných hotelov, penziónov, ubytovania v súkromí, športových zariadení a zariadení poskytujúcich služby obchodu a osobných služieb. Škola má portfólio ŠKVP zamerané na dané oblasti odborov, výchovu odborníkov na poskytovanie kvalitných služieb a rozvoj regiónu. Školský vzdelávací programom 6444 K čašník, servírka je zameraný na výchovu odborných a kvalifikovaných zamestnancov v oblasti služieb gastronómie, CR a spoločného stravovania, preto má v meste a regióne svoje opodstatnenie.

Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a analýzy práce školy sme identifikovali všetky pozitíva ale aj negatíva školy, ktoré nám signalizovali, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby mal náš výchovno-vzdelávací proces stále vyššiu a vyššiu kvalitatívnu úroveň. Identifikovali sme množstvo zamestnaneckých príležitostí pre našich absolventov v rôznych zariadeniach. Môžu sa uplatniť v rôznych pracovných pozíciách ako hotelier, čašník, barman, prevádzkar, vedúci zariadenia spoločného stravovania, súkromný podnikateľ v oblasti cestovného ruchu a spoločného stravovania. Ochota zamestnávateľov zamestnať ich po ukončení vzdelávacieho programu je viac než ústretová. Všetky zistenia a použité prostriedky prieskumu sú uvedené v Analytickej štúdií, ktorá je súčasťou pedagogických dokumentov školy a je k dispozícii na sekretariáte riaditeľky školy. Vchádzajúc zo SWOT analýzy:

Silné stránky školy na skvalitnenie a rozvoj výchovno-vzdelávacieho procesu sú:

- záujem uchádzačov o štúdium (predpoklad naplnenia prvých ročníkov), komplexnosť školy a jej poloha (škola, stravovacie zariadenie, športový areál), kvalita a skúsenosť pedagogických zamestnancov,
- dobré vybavenie štandardných a odborných učební, kabinetov (učebne sú využívané aj v čase mimo vyučovania),
- zabezpečenie praxe v kmeňových a zmluvných zariadeniach,
- záujem podnikateľských subjektov o absolventov študijného odboru, nízke % nezamestnanosti našich absolventov,
- záujem žiakov o získavanie jazykovej spôsobilosti v anglickom jazyku (záujem žiakov sa prejavuje v ich účasti na štúdiu jazykov v čase mimo vyučovania).

Slabá stránka školy je:

- nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu a modernizáciu odborných učební, nedostatočná vybavenosť tried.

Príležitosti školy:

- absolventi školy odchádzajú zo školy do života s kľúčovými a odbornými zručnosťami, ktoré získavajú nielen v škole, ale aj priamo v živých prevádzkach u podnikateľských subjektov v oblasti poskytovania služieb. Tieto hodnoty zahŕňajú postoje, záujmy, motiváciu, tvorivosť, hodnotový systém, rozvoj schopností a zručností. Žiaci ich nadobúdajú nielen modernými vyučovacími metódami, aktívnym a zážitkovým učením sa, ale aj neformálnym a informálnym učením sa.,
- dobré uplatnenie našich absolventov v zahraničných prevádzkach,
- fungujúce partnerstvo s podobnými školami doma a v zahraničí,
- dobrá a funkčná spolupráca so zamestnávateľmi a zriaďovateľom, ŠPÚ a ŠIOV ako predpokladu dobrých koncepčných a poradenských služieb,
- zosúladenie odbornosti žiakov s požiadavkami trhu práce na základe analýz podnikateľských subjektov.

Prekážky v rozvoji školy sú:

- nedostatok finančných prostriedkov na obnovu a prevádzku školy,
- nízka vedomostná úroveň prichádzajúcich žiakov zo základných škôl,
- nízka priemerná mzda v danom odvetví,
- nižší záujem o spoluprácu so školou zo strany rodičov.

3.1 Charakteristika školy

V budove školy je vybavených 19 učební. Na štúdium cudzích jazykov máme zriadenú jazykovú učebňu, na vyučovanie informatiky sú k dispozícii 2 učebne, 2 špecializované učebne sú pre výučbu administratívy a korešpondencie. Všetky učebne sú vybavené počítačom, dataprojektorom a tabuľou. Pre odbornú prípravu v tomto odbore máme zriadené odborné učebne. Škola má vlastné reštauračné zariadenie Beskyd, ktoré je zároveň pracoviskom praktického vyučovania žiakov. Na športové vyžitie slúži žiakom telocvičňa, posilňovňa, pohybové štúdium a ihrisko s umelým trávnikom pre všetky typy loptových hier. Manažment školy a hospodársky úsek má svoje priestory, PZ využívajú kabinety a zborovňu. V škole sú dve učebne s interaktívnou tabuľou a ďalším vybavením pre realizáciu pracovných stretnutí žiakov, učiteľov a širokej verejnosti. Škola má pomerne dobre

vybavenú školskú knižnicu. Školský psychológ má k dispozícii kabinety, kde sa stretáva so žiakmi, rodičmi a sociálnymi zamestnancami a pod. V suteréne školy sú žiacke šatne, kotolňa, sklad a jedna dielňa pre potreby údržby a opráv v škole. Hygienické zariadenia sú na každom poschodí, telocvičňa má vlastné hygienické priestory a sprchy. Pracovisko praktického vyučovania je v blízkosti školy. Škola má vybavenie pre zabezpečenie odborných činností v rámci praktickej prípravy podľa normatívu vybavenia. Má osobitné kabinety pre majstrov odbornej výchovy. Cieľom je vybavovať PPV moderným zariadením. Budova školy je chránená a zabezpečená elektronickým poplašným systémom a systémom niekoľkých monitorovacích kamier. V škole vyvíja aktívnu činnosť Rada školy a Rada rodičov. Školský parlament zastupuje záujmy žiakov školy, organizuje žiacke aktivity a vytvára podmienky pre dobrú komunikáciu a spoluprácu medzi pedagogickými zamestnancami a žiakmi. V rámci národného projektu Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy bol našej škole 8. marca 2021 udelený titul efektívny používateľ modelu CAF.

Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola vytvára a zabezpečuje podmienky pre skvalitnenie života v škole realizáciou a zabezpečením záujmových útvarov, súťažami, športovo-turistickými aktivitami, odbornými exkurziami, spoločenskými, kultúrными podujatiami a aktivitami spojenými s prezentáciou odboru.

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom, rodičom, zamestnávateľom ako aj širokej verejnosti. Víťame všetky ďalšie návrhy a možnosti na aktivizáciu práce školy.

Mediálna propagácia

- prezentácia školy v partnerských školách,
- príspevky do regionálnych novín,
- príspevky do regionálnej televízie,
- schránka dôvery,
- Webová stránka školy, Facebook školy, Instagram školy, YouTube kanál školy.

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

Všetci PZ spĺňajú požiadavky na odbornú a pedagogickú spôsobilosť. Riaditeľka školy, zástupkyňa a výchovná poradkyňa školy majú okrem odbornej a pedagogickej spôsobilosti aj zákonom predpísané vzdelanie v oblasti výchovného poradenstva a školského manažmentu. Aktuálny zoznam PZ je zverejnený na webovej stránke školy www.sosca.sk.

V škole pracujú koordinátori v oblastiach dobrovoľníctva, prevencie drogových závislostí a sociálno-patologických javov, ľudských práv, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, environmentálnej výchovy a projektovej činnosti. Mimoškolské aktivity realizujú a zabezpečujú pedagogickí zamestnanci školy.

3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Podrobný a konkrétny plán ĎVPZ je súčasťou ročného plánu školy. Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe,
- príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií, hlavne jazykových spôsobilostí, schopnosti efektívne pracovať s IKT,
- príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu,
- motivovanie pedagogických zamestnancov k neustálemu sebavzdelávaniu, vzdelávaniu a zdokonaľovaniu profesijnej spôsobilosti,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.,
- sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovších poznatkov (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru,
- príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. uvádzajúci pedagogický zamestnanec, triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.,
- príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.,
- príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálmi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.,
- zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovanie a rozvíjanie tvorivosti pedagogických zamestnancov,
- sprostredkovanie operatívneho a časovo aktuálneho transferu odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému,

- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

3.4 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Škola využíva štandardné spôsoby hodnotenia -formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie používa na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania. Sumatívne hodnotenie používa na rozhodovanie. Vnútorý systém kontroly sa zameriava hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti v škole, tvorbu školských vzdelávacích programov, dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, uplatňovanie didaktických zásad, mimoškolskú činnosť PZ, ale aj na kontrolnú činnosť nepedagogických a odborných zamestnancov.

Na hodnotenie sa používajú metódy:

- pozorovanie (hospitácie),
- rozhovor,
- výsledky žiakov, ktorých PZ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod),
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.,
- hodnotenie pedagogických, odborných a nepedagogických zamestnancov manažmentom školy v súlade s interným predpisom školy,
- vzájomné hodnotenie PZ (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“),
- hodnotenie PZ žiakmi.

3.5 Dlhodobé projekty

Projektová činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Zaradovanie projektov rôznych časových dĺžok a foriem prebieha v jednotlivých predmetoch aktuálne v závislosti na možnostiach a danom učive. Škola dlhodobo využíva možnosti rozvojových projektov MŠVVaŠ SR:

Projekty Erasmus+ (od roku 2017) - v oblasti školského vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy.

Výstupy z týchto projektov prispievajú ku skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu v oblasti využívania interaktívnych metód vyučovania, zvyšovania počítačovej gramotnosti žiakov a PZ a aktualizácie/inovácie ŠkVP.

V rámci priamej projektovej činnosti škola pripravuje projekty z oblasti Štrukturálnych fondov, Otvorená škola, Jazykové laboratória, Vráťme šport do škôl a iné.

3.6 Medzinárodná spolupráca

Škola spolupracuje s odbornými školami v Českej republike. V spolupráci s agentúrami Bundesagentur für Arbeit Köln so sídlom v Bonne, JUNIOR TALENTS Jeans-Stefan Müller so sídlom vo Wuppertali, Nemecko, ME Agency, s.r.o so sídlom v Košiciach, Švajčiarsko-slovenské združenie cestovného ruchu so sídlom v Banskej Bystrici, EUROPE 3000 a vybranými výukovými oblasťmi strediskami v Taliansku, ALGOOS so sídlom v Rumunsku zabezpečuje zahraničné odborné praxe pre žiakov na Cypre, vo Francúzsku, Grécku, Nemecku, Švajčiarsku a Taliansku.

Cieľom tejto spolupráce je:

- podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností,
- posilniť a skvalitniť jazykovú prípravu žiakov,
- posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií),
- prezentovať vlastnú školu, mesto a krajinu,
- spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl,
- nadväzovať kontakty v rámci kariérneho/profesijného rastu.

3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi – žiakmi, ich rodičmi a zamestnávateľmi.

Spolupráca s rodičmi

Rodičia sú členmi Rady rodičov, ktorá má zastúpenie v Rade školy. Všetci zákonní zástupcovia žiakov sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdkach a konzultáciách s vyučujúcimi. Majú možnosť sledovať priebežné študijné výsledky a dochádzku žiakov prostredníctvom systému EduPage od roku 2016. Rodičia sú zároveň informovaní o aktuálnom dianí v škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom webovej stránky. Sú zapájaní do prieskumu školy, sme otvorení všetkým pripomienkam a podnetom z ich strany.

Zamestnávatelia

Škola aktívne spolupracuje so zmluvnými zamestnaneckými organizáciami, podnikateľskými subjektami. Spolupráca je zameraná hlavne na poskytovanie odborného výcviku, SDV, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Spolupracujú pri tvorbe ŠkVP, organizácií praktickej časti MS,ZS, dňa otvorených dverí a ďalších aktivítach. Zapájajú sa do prieskumov školy, poskytujú odbornú literatúru pre vyučovanie a sprostredkujú aktuálne informácie o zmenách a vývoji nových technológií, zamestnávajú našich absolventov.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi z externého prostredia, kde naši žiaci poskytujú obyvateľom svoje služby pri rôznych príležitostiach, s policajným zborom, požiarnym zborom v Čadci pri organizovaní besied, prednášok, zriaďovateľom pri napĺňaní vízie školy, RÚZ pri maturitných a záverečných skúškach, s priamo riadenými organizáciami MŠVVaŠ SR, s Centrom poradenstva a prevencie v Čadci v rámci preventívnych opatrení, so ŠIOV pri tvorbe pedagogickej dokumentácie, s odbornými zväzmi a asociáciami pri organizovaní kurzov, s ÚPSVaR v oblasti celoživotného vzdelávania.

4 Charakteristika školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6444 K čašník, servírka

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Príprava v školskom programe zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie. Teoretické a praktické vyučovanie je organizované v priestoroch školy. Študijný odbor 6444 K čašník, servírka je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre úsek gastronómie a obsluhy so všeobecným prehľadom o celej oblasti stravovacích služieb a so základnými predpokladmi pre výkon obchodno-podnikateľských aktivít.

Ciele vzdelávania, ktoré sú vymedzené týmto vzdelávacím programom, smerujú do troch základných oblastí: rozvoj osobnosti žiaka, príprava pre život v občianskej spoločnosti a príprava na pracovné uplatnenie.

Odborné vzdelávanie tejto skupiny odborov vytvára predpoklady pre získanie kompetencií potrebných pre uplatnenie v rôznych okruhoch pracovnej činnosti v oblasti služieb cestovného ruchu, hotelierstva a gastronómie, podnikania a špecializáciu smerom ku konkrétnym povolaniam. Dôraz je položený na prípravu absolventov so všeobecno-vzdelávacím základom, s odbornými teoretickými vedomosťami a praktickými zručnosťami, ktoré budú vedieť aplikovať v praxi.

Vzdelávací program je rozvrhnutý tak, aby umožňoval vznik vzdelávacích programov, ktorých realizácia nepovedie iba k príprave úzko zameraných špecialistov v danej oblasti, ale k získaniu širšieho rozsahu kompetencií, ktoré umožnia absolventom hľadať a nachádzať zamestnanie v širšej oblasti trhu práce, prípadne umožní ich bezproblémovú rekvalifikáciu.

Odborná zložka vzdelávania vymedzuje učivo spoločné pre všetky odbory tejto skupiny vzdelávania bez ohľadu na ich profiláciu, kde spoločné vzdelávacie štandardy predstavujú povinný základ odborného vzdelávania danej skupiny. Škola pripravuje žiakov k porozumeniu základných vzťahov v trhovej ekonomike, základných podnikových činnostiach a pracovnoprávných vzťahov. Poskytuje žiakovi potrebné vedomosti o podnikaní, finančnej gramotnosti, účtovníctve, spotrebiteľskej výchove, pripravuje ich aktívne rozhodovať o svojej profesijnej kariére a uplatniť sa na trhu práce, myslieť a konať ekonomicky a ekologicky, prispievať k dosahovaniu vyššej kvality ich práce, dbať na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Ďalej je učivo rozdelené do špecifických vzdelávacích štandardov: Základné pojmy v praxi v oblasti cestovného ruchu, hotelierstva a gastronómie, Potraviny, suroviny a materiály, Základy technológie prípravy pokrmov, Základy techniky obsluhy, Základy ubytovacích služieb, Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci hygienické predpisy, HACCP, Organizácia a nadväznosť pracovných činností vo výrobných strediskách gastronomických zariadení, Organizácia a nadväznosť pracovných činností v odbytových strediskách gastronomických zariadení, Organizácia a nadväznosť pracovných činností na úseku ubytovania, Organizácia práce, pracovné stroje, zariadenia a inventár výrobných, odbytových stredísk a úseku ubytovania v strediskách gastronomických zariadení, Precvičovanie jednotlivých činností vo výrobných, odbytových strediskách a na úseku ubytovania, Simulácia pracovných činností pri zabezpečovaní akcií zabezpečovanými výrobnými, odbytovými strediskami a na úseku ubytovania, Nácvik komunikácie so zákazníkom a spoločenského vystupovania, Administratívne práce v prevádzke.

Potrebné vedomosti, zručnosti a kompetencie žiak získava v teoretickom a praktickom vyučovaní. Teoretické vyučovanie a praktické vyučovanie sa uskutočňuje podľa všeobecne platných právnych predpisov a schváleným ŠkVP.

Predpokladom pre prijatie do študijného odboru 6444 K čašník, servírka je úspešné ukončenie základnej školy a zdravotné požiadavky uchádzačov o štúdium. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech a správanie na

základnej škole, záujem uchádzačov o štúdium a výsledky prijímacieho konania. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne.

Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiakov. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, komunikácie, zloženia a skladovania potravín, výživy, techniky obsluhy, technológie prípravy pokrmov. V rámci odborného výcviku žiaci získavajú praktické aj teoretické zručnosti na úseku obsluhy, technológie prípravy pokrmov a ubytovacích služieb. Dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiakov, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie didaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické, slovné, formou účelovo zameranej diskusii alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medziludskú vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiaci poznávajú reálny život, vytvárajú si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Dôraz sa kladie na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a výrobkov. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich.

Kľúčové a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne.

Školský vzdelávací program je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. V prípade talentovaných žiakov sa výučba bude organizovať formou individuálnych učebných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa prístupuje s ohľadom na odporúčenie špecialistov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy. Pre tento študijný odbor sa vyžaduje zdravotný preukaz.

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti. Žiaci svoje odborné vedomosti a zručnosti budú prezentovať na mnohých gastronomických akciách, ktoré organizuje podnikateľský sektor, hotely a gastronomické firmy. Týchto aktivít sa zúčastnia aj učitelia všeobecných a odborných predmetov vo funkcii pedagogického dozoru. Samostatnosť, húževnatosť a pracovitosť našich žiakov bude ocenená tak zo strany školy, ako zo strany zamestnávateľov. Záujmové útvary (jazykové, športové, odborné a iné) ponúkajú žiakom efektívne využívať voľný čas.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiakov a ich pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiakov, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu a školského psychológa, rozhovormi so žiakmi, ich rodičmi, ale aj s inštruktormi odborného výcviku, ktorí boli poverení praktickou inštruktážou zo strany svojho zamestnávateľa. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Názov školského vzdelávacieho programu	GASTRONOMICKÉ A STRAVOVACIE SLUŽBY
Kód a názov štátneho vzdelávacieho programu	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6444 K čašník, servírka
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Stupeň vzdelania	354

Úroveň SKKR/EKR	4
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania	Vysvedčenie o maturitnej skúške Maturitné vysvedčenie
Doklad o získanej kvalifikácii	Výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	- v súkromných a štátnych podnikoch a organizáciách - v cestovnom ruchu, hotelierstve a gastronómii - v súkromnom podnikaní
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	Štúdium pre absolventov štvorročných odborov v rámci denného alebo diaľkového štúdia na úrovni ISCED 4, vzdelávanie na ISCED 5.

4.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe 6444 K čašník, servírka zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu. Výučba je organizovaná tak, že v 1., 2.. roč. majú študenti 1 deň odborného výcviku v týždni, v 3. a 4. roč. 2 dni, ostatné dni sú venované teoretickému vyučovaniu. Teoretické vyučovanie je väčšinou organizované v priestoroch školy. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, účtovníctva, spoločenskej komunikácie, zloženia a skladovania potravín, výživy, stolovania, technológie prípravy pokrmov, praktického marketingu a pod. V rámci odborného výcviku žiaci získavajú teoretické a praktické zručnosti na úseku obsluhy, prípravy jedál a obchodu a služieb. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiakov, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku na pracovisku praktického vyučovania alebo priamo na pracoviskách zamestnávateľov. Praktická príprava prebieha v 1. ročníku v školských odborných učebniach, v 2., 3. a 4. ročníku na pracovisku praktického vyučovania reštaurácie Beskýd a v reštauráciách, ktoré sú našimi kmeňovými partnermi. Tieto reštaurácie sú základom odbornej prípravy žiakov v tomto študijnom odbore. Odborný výcvik sa bude vykonávať aj v čase školských prázdnin, prípadne v sobotu a v nedeľu podľa potreby a záujmu žiakov.

Prevádzkové podmienky reštaurácií umožnia žiakom podieľať sa na výrobe a distribúcii pokrmov pre školské a podnikové stravovanie, hotových a minútkových jedál pre širokú verejnosť vrátane bežnej a príležitostnej obsluhy pri rôznych gastronomických akciách a medzinárodných aktivitách školy. Roznášku jedál zabezpečujú žiaci pod dozorom učiteľa alebo inštruktora (zamestnanec podniku) odborného výcviku. Pri zabezpečovaní stravovania pre verejnosť si žiaci osvojujú potrebné návyky v komunikácii s hosťami a klientmi, pri prijímaní objednávok, servírovaní, príprave jedál, vyúčtovaní a upratovaní po hosťoch. Ďalšie odborné zručnosti žiaci získavajú pri rôznych spoločenských akciách, buď v reštauráciách pri komerčných objednávkach, alebo v rámci praktických cvičení. Dôvodom takejto organizácie je skutočnosť, aby si žiaci precvičili a vyskúšali aj také zručnosti, situácie a javy, ktoré sa v bežnej praxi vyskytujú zriedkavo. Tieto vyučovacie aktivity prebiehajú pod dozorom majstra odborného výcviku.

Štvorročný študijný odbor 6444 K čašník, servírka je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre úsek obsluhy a technológie so všeobecným prehľadom o celej oblasti stravovacích a ubytovacích služieb a so základnými predpokladmi pre výkon obchodno-podnikateľských aktivít.

Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku. Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Žiaci sa s ním oboznamujú každý rok na prvých triednických hodinách školského roka, o čom je spísaný aj záznam.

Maturitná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠVVaŠSR.

Výchova a vzdelávanie sa organizuje dennou formou štúdia. Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov sú exkurzie a kurzy, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu ako aj školský výlet. Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných odborných školách. Formy praktického vyučovania odbore 6444 K čašník, servírka sú odborný výcvik a praktické cvičenia.

4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Do študijného odboru 6444 K čašník, servírka môžu byť prijatí len uchádzači s dobrým zdravotným stavom, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzači musia mať platný zdravotný preukaz. Uchádzač, ktorý má zmenenú pracovnú schopnosť, pripojí k prihláške rozhodnutie príslušného

všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor podľa všeobecne záväzných právnych predpisov o prijímaní na štúdium na stredné školy.

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcu prácu vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odborného výcviku. Tieto požiadavky sa musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov a pod.). Nácvik a precvičovanie činností musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákonník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie.

Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru:
  - práca pod dozorom- vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP,
  - práca pod dohľadom- vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

Stanovením príslušného stupňa dozoru je poverený vedúci zamestnanec pracoviska praktického vyučovania (PPV), v závislosti od charakteru práce, podmienok a tematického celku výučby.

Pracovné oblečenie:

Dievčatá

- biela blúzka,
- sukňa/nohavice,
- vesta,
- biela zásterka,
- zdravotné topánky,
- príručník,
- menovka.

Chlapci

- biela košeľa (1x s dlhým rukávom, 1x s krátkym rukávom),
- čierne nohavice,
- vesta,
- biela zásterka,
- čierne topánky,
- príručník,
- motýlik,
- menovka.

5 Profil absolventa študijného odboru 6444 K čašník, servírka

5.1 Charakteristika absolventa

Absolvent štvorročného študijného odboru 6444 K čašník, servírka po ukončení štúdia úspešne vykonanou maturitnou skúškou získava prvú kvalifikáciu na úrovni úplného stredného odborného vzdelania. Po ukončení prípravy samostatne zvládne jednoduchú a zložitú obsluhu hostí v zariadeniach spoločného stravovania (reštaurácie, hotely, bary, bistrá, chaty a pod.) pri bežných prevádzkach ako aj pri slávnostných príležitostiach, uviesť hostí a poskytnúť pomoc klientom pri výbere z jedálneho lístka, pripravuje miešané nápoje aj podľa vlastných receptúr, vie pripraviť jednoduché jedlá, minútky, šaláty, a múčniky, dokončuje jedlá pred hosťom a

pripravuje tabule na slávnostné príležitosti. Absolvent vie pripraviť pracovisko a ovláda všetky práce spojené so stolovaním. Vie prijímať jednoduché a zložité objednávky, podávať informácie o jedlách a nápojoch, poskytovať odbornú inštrukciu pri servírovaní špeciálnych pokrmov a nápojov, ovláda zásady vedenia administratívy a účtovania v prevádzke, vie účtovať na kontrolnej pokladnici, inkasovať tržby, písať jedálne lístky, čapovať a ošetrovať nápoje, ošetrovať a skladovať potraviny a používané predmety (poháre, nádoby, príbory a pod.).

V rámci pracovnej pozície sú na absolventa kladené veľmi vysoké požiadavky na krátkodobú pamäť, schopnosť pracovať v tíme a schopnosť sociálneho kontaktu. Vysoké nároky sú dané aj na rozsah zrakového poľa, priestorové videnie, rozlišovanie zvuku, udržiavanie rovnováhy, rozlišovanie čuchových podnetov, rozdelenie pozornosti, praktické myslenie, písomný a slovný prejav, prispôsobivosť, flexibilitu, sebakontrolu, sebaovládanie, samostatnosť, kultivovanosť vystupovania a vzhľadu, istotu a pohotovosť vystupovania. Požiadavky sú kladené aj na rozlišovanie farieb a farebných odtieňov, rozlišovanie chuti, samostatné myslenie a odolnosť voči senzorickej záťaži.

Povolanie čašník, servírka nie je vhodné pre žiakov s ochorením obmedzujúcim výkon tejto pracovnej pozície. Presné posúdenie zdravotného stavu s následným odporúčaním alebo neodporúčaním výkonu tejto pozície je možné iba po konzultácii s lekárom. Absolventi sa uplatnia v pracovných pozíciách ako účtujúci čašník, servírka, hlavný čašník, servírka, barman, prevádzkar, vedúci závodu spoločného stravovania, súkromný podnikateľ v oblasti cestovného ruchu a spoločného stravovania.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v 1 cudzom jazyku, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájať do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Po ukončení štúdia získava absolvent výučný list, maturitné vysvedčenie a vysvedčenie o maturitnej skúške. Môže pokračovať v štúdiu pre absolventov štvorročných študijných odborov v rámci denného alebo diaľkového štúdia na úrovni ISCED 5. Svoju kvalifikáciu môže zvyšovať aj rôznymi vzdelávacími cestami na ISCED 4 prípadne môže získať aj inú kvalifikáciu ako je kvalifikácia v danom študijnom odbore.

Kompetenčný profil absolventa sme vytvorili na základe kompetencií uvedených v ŠVP a analýzy povolania v priamej spolupráci so zamestnávateľmi. Analýza povolania je súčasťou Analytickej štúdie. Týmto má absolvent študijného odboru garantované získanie aktuálnych vedomostí, zručností a kompetencií v závislosti od potrieb zamestnávateľov.

5.2 Kompetencie absolventa

Absolvent študijného odboru 6444 K čašník, servírka po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

5.2.1 Kľúčové kompetencie

„Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo.

Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich prispieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti.

V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent úplného stredného odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opisoch:

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom,
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie,
- identifikovať v texte logické, časové a príčinné-súvislosti,

- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú,
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom,
- formulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť,
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému,
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne,
- dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou,
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie,
- vytvorí štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou,
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný.
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote, alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu,
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života,
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie,
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-mailu opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru,
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov,
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz,
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú,
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami,

- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať,
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí,
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva; - preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote,
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným,
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom,
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností,
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania,
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni,
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku,
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta,
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet,
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu,
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca“.

5.2.2 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- charakterizovať podstatu ekonomickej činnosti, ktorej cieľom je výroba, rozdeľovanie, výmena a spotreba materiálnych i nemateriálnych statkov a služieb,
- vysvetliť podstatu správneho životného štýlu človeka,
- popísať zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- zhodnotiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- pracovať s odbornou literatúrou,
- nakladať s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie,
- hospodáriť s pracovnými prostriedkami so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,

- aplikovať estetické hľadiská v praxi,
- aplikovať návyky z oblasti osobnej a prevádzkovej hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia,
- získať informácie o všeobecných ľudských právach.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou.

6 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6444 K čašník, servírka

6.1 Materiálne podmienky

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy. Normatív vybavenosti odborných učební a tried je v súlade s Normatívom základného vybavenia pracovísk praktického vyučovania pre odbor.

Kapacita školy:

Školský manažment:

kancelária riaditeľky školy, kancelária pre sekretariát, kancelária pre zástupkyňa riaditeľky školy pre TV, kancelária pre zástupkyňu riaditeľky školy pre PV, kancelária pre zástupkyňa riaditeľky školy pre TEČ, príručný sklad s odkladacím priestorom, sociálne zariadenie.

Pedagogickí zamestnanci školy: zborovňa, kabinety pre učiteľov, sociálne zariadenie.

Odborný zamestnanec -školský psychológ: kabinet, zázemie.

Nepedagogickí zamestnanci školy: kancelárie pre mzdovú účtovníčku, študijnú referentku, ekonomický úsek, miestnosť pre upratovačky, príručný sklad s odkladacím priestorom, dielňa, kotolňa, archív.

Ďalšie priestory: hygienické priestory (WC, sprchy), sociálne zariadenia, šatne, sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky, školský bufet, sklady náradia, strojov a zariadení, sklady materiálov, surovín a polotovarov, knižnica,

Makrointeriéry

- školská budova,
- PPV Beskyd,
- školský dvor.

Vyučovacie interiéry

- základné učebné priestory pre teoretické vyučovanie,
- základné učebné priestory pre praktické vyučovanie,
- odborná učebňa pre techniku obsluhy,
- odborná učebňa pre technológiu prípravy pokrmov,
- odborná učebňa pre jazykové vzdelávanie,
- 2 odborné učebne pre informatiku,
- telocvičňa, posilňovňa, pohybové štúdio.

Vyučovacie exteriéry

- školské ihrisko,
- školský dvor.

Kmeňové pracoviská odbornej praxe

- PPV Beskyd

Zmluvné pracoviská

6.2 Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecnevzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím program. Práva a

povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť majstrov odbornej výchovy, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade so všeobecne platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci všeobecne platných predpisov.
- Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (študijný referent, ekonóm, správca, školník, upratovačky a pod.), ktorí sa podieľajú na zabezpečovaní realizácie ŠKVP je v súlade so všeobecne platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané po dobu ich činnosti v rámci všeobecne platných predpisov.
- Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi všeobecne platnými predpismi. Poradenstvo zabezpečuje školský psychológ ako odborný zamestnanec alebo výchovný poradca, ktorý je pedagogický zamestnanec, ktorých poslaním je poskytovanie odbornej psychologickéj a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu školského psychológa alebo výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca školského psychológa resp. výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti školského psychológa resp. výchovného poradcu vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

6.3 Organizačné podmienky

- Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné.
- Vyučovanie začína o 7.50 hod. Organizácia školského roka sa riadi Sprievodcom školským rokom pre daný školský rok.
- Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odborný výcvik je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi Zákom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
- Odborný výcvik sa vyučuje v rozsahu stanovenom v učebnom pláne sa vykonáva v školských zariadeniach: dielne a učebne odborného výcviku, ako aj v kmeňových a zmluvných pracoviskách odborného výcviku. Výučba prebieha pod vedením inštruktorov poverených zamestnávateľom a MOV. Všetky pracoviská majú základné štandardné vybavenie. Odborný výcvik nadväzuje na teoretické vyučovanie. Realizuje sa v 6 – 7 hodinových celkoch každý druhý týždeň. Ak to vyžaduje charakter nácviku, odborný výcvik možno spájať aj do viacdňových celkov s rešpektovaním podmienok odboru aj čase prázdnin, cez soboty a nedele. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva.
- Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidla správania sa žiakov na teoretickom a praktickom vyučovaní a príprave. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok sa riadi Organizačným poriadkom školy a Pracovným poriadkom školy. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.
- Na začiatku každého školského roka je spoločné zoznamovanie sa žiakov prvého ročníka so žiakmi vyšších ročníkov. Oboznamujú sa nielen so svojimi povinnosťami, ale aj vzájomne nadväzujú kontakty medzi sebou, vymieňajú si postrehy a informácie. Prispieva to k vytvoreniu priaznivej atmosféry v škole a k ľahšiemu zaraďovaniu žiakov do kolektívu. Nulté stretnutie s rodičmi prvákov sú plánované v mesiaci júl, prvé stretnutie do konca septembra príslušného školského roka, kde sa zoznamujú s učiteľmi a MOV, kolektívom v triede, získavajú informácie o škole, jej štýle práce, organizácii vyučovania a odbornej prípravy, metódach a prostriedkoch hodnotenia, plánovaných aktivitách v škole a osobitnými predpismi praktickej prípravy v kmeňových a zmluvných pracoviskách. Sú oboznámení s ich povinnosťami, právami a postupmi. Zároveň majú možnosť prezrieť si celú školu.

- Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Metodickým pokynom č. 21/2011 a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania záverečných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.
- Ukončovanie štúdia a organizácia záverečnej skúšky sa riadi všeobecne platnými predpismi. Úspešní absolventi získajú výučný list a vysvedčenie o maturitnej skúške
- Kurzy, exkurzie, športové akcie sa organizujú v rámci školského roka. Kurzy nevyhnutné pre výkon povolania vyplývajúce z kompetencií (profilu) absolventa sa môžu vykonávať aj ako súčasť odborného výcviku. Odborný obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a plánuje sa v ročných plánoch práce školy. Virtuálne exkurzie a telemosty sú súčasťou vyučovacích hodín v praktickom a teoretickom vyučovaní.
- Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovných poradcov, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rady rodičov a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkov školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou.
- Súťaže a prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odbore na školskej úrovni sa organizuje formou jednoduchých ročníkových prác, ako spoločný výstup teoretického a praktického vyučovania na záver každého ročníka. Škola určí obsah, rozsah, úroveň, kritéria hodnotenia, formu prác a ich prezentácie prípadne aj s prístupom verejnosti. Žiaci sa môžu zúčastňovať na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni.

6.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

- Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne odborného výcviku. Postupuje sa podľa platnej legislatívy. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie musia zodpovedať platným predpisom.
- Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu rizík spojených najmä s odborným výcvikom. Učitelia, MOV, žiaci a rodičia sú podrobne oboznámení s opatreniami.
- Škola zabezpečuje vstupné školenia bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrane pre žiakov a PZ. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy v úvodných hodinách jednotlivých predmetov.
- Na odbornom výcviku sa žiaci zoznamujú s návodmi na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a zariadení a prevádzkovými bezpečnostnými predpismi.

7 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v študijnom odbore 6444 K čašník, servírka

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sa vychádza z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácii a odporúčaní špecializovanými zamestnancami Centra poradenstva a prevencie prípadne lekárom pre deti a dorast a v spolupráci so školskou psychologičkou, výchovnou poradkyňou.

Všeobecne platné predpisy označujú žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“), žiakov s mentálnym, zmyslovým, alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Štúdium v študijnom odbore 6444 K čašník, servírka vzhľadom k svojim špecifikám nemôže byť poskytnuté žiakom s mentálnym, zmyslovým a telesným postihnutím, ako aj žiakom s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu.

Individuálny vzdelávací program ako súčasť návrhu na vzdelávanie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, obsahujúci úpravy jednotlivých častí školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä úpravu obsahu, metód, foriem alebo spôsobu hodnotenia a spolupráce s odbornými zamestnancami, patrí medzi pedagogickú dokumentáciu žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorého výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje v škole v triede s rešpektovaním intelektového nadania alebo školskej integrácie žiakov.

Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín (porucha hrubej a jemnej motoriky),

- prognosticky závažným ochorením funkcie nosného a pohybového systému (ochorenia chrbtice, ploché nohy, vybočenie kolien, stav po kongenitálnej luxácii bedier),
- prognosticky závažným ochorením dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami (varixy),
- prognosticky závažným ochorením kože horných končatín,
- prognosticky závažnými a nekompensovanými formami epilepsie a epileptických syndrómov a kolapsových stavov vzhľadom k predpokladanej obslužnej práci,
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby),
- prognosticky závažnými ochoreniami oka, sluchu,
- endokrinnými ochoreniami a imunodeficitnými stavmi,
- chronickými chorobami pečene.

Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

Inklúzia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Žiakov je vhodné integrovať, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon povolání. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu a osvojenie si pracovných návykov.

Inklúzia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojím profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Osobitne aj v našom odbore je žiaduce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania. Úpravy pre nadaných žiakov:

- žiaci budú začlenení do bežných tried,
- škola môže do tohto odboru štúdia prijať aj žiaka, ktorý úspešne ukončil základnú školu aj v nižšom ako 9. ročníku (pre tohto žiaka bude vypracovaný individuálny plán vzdelávania a prípravy),
- pre výnimočne nadaných žiakov sa vypracuje individuálny plán štúdia s vymedzením konzultačných hodín,
- vo výučbe týchto žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch, vo výnimočných prípadoch môže byť poskytnuté štúdium formou on-line.

8 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia

Stredná odborná škola obchodu a služieb považuje vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku, alebo na konci školského roka, ústne, písomné (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov), alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi vyučujúcim a žiakom.

Hodnotenie

Cieľom **hodnotenia žiaka v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, známku. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

8.1 Pravidlá hodnotenia žiakov

Škola v rámci hodnotenia výkonov žiakov vypracovala hodnotiaci štandard jednotlivých predmetov pre študijný odbor 6444 K čašník, servírka. Definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých výkonových štandardov.

Vzťahuje sa na hodnotenie:

Počas štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzi predmetové vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce **pravidlá** sú **platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka** a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

- hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne,
- žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií,
- známka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka,
- vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo,
- žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva,
- podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi,
- pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu,
- výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne,
- v predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode,
- písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu,
- významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Pri hodnotení žiakov **počas štúdia jednotlivých predmetov** sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania.

Hodnotí sanajmä ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalita, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, logika žiakov, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov,
- preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti,
- prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť,
- mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam,
- preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav,
- preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností,
- osvojil si účinné metódy a formy štúdia.

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie. Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- si osvojil praktické zručnosti a návyky a ich využitie,
- preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť,
- preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností,
- zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok,
- dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie,

- hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci,
- zvládol obsluhu a údržbu laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania.

Hodnotí sa hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivá aplikácia, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalita prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu,
- osvojil si potrebné vedomosti, skúsenosti, činnosti a ich tvorivú aplikáciu,
- prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti,
- preukázal kvalitu prejavu,
- preukázal vzťah a záujem o dané činnosti,
- prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti.

Súčasťou hodnotenia je aj **sebahodnotenie** žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie je orientované na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete, je realizované vlastným prieskumom školy a individuálnou formou vyučujúcim.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní.

Žiak môže konať maturitnú skúšku, ak úspešne ukončil posledný ročník vzdelávacieho programu príslušného študijného odboru. Maturitná skúška sa koná v riadnom skúšobnom období alebo v mimoriadnom skúšobnom období daného školského roka.

Žiakovi, ktorý úspešne vykonal maturitnú skúšku sa vydá výučný list, vysvedčenie o maturitnej skúške podľa platnej legislatívy.

Po ukončení štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa školského vzdelávacieho programu **formou maturitnej skúšky**. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností, na ktoré sa pripravujú. Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia absolventov. Vykonaním MS získajú absolventi odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolání a majú možnosť ďalšieho vzdelávania na vyššom stupni. Získaný výučný list a maturitné vysvedčenie potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu.

Jednotlivé časti maturitnej skúšky (MS) vychádzajú z kompetencií schváleného školského vzdelávacieho programu, pričom ich obsah bude koncipovaný tak, aby žiak mal možnosť preukázať naplnenie kritérií hodnotenia.

Výchovné opatrenia

Patria sem pochvaly, napomenutia triedneho učiteľa, pokarhanie triedneho učiteľa, pokarhanie riaditeľa školy, znížená známka zo správania (na druhý, tretí, štvrtý stupeň), podmienené vylúčenie zo štúdia, vylúčenie zo štúdia. Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť okamžite oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Neuvádza sa na vysvedčení.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčenia psychologických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

9 Rámcový plán – študijný odbor 6444 K čašník, servírka

Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu v študijnom odbore 6444 K čašník, servírka

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Ul.17.novembra 2579, Čadca
Názov ŠkVP	GASTRONOMICKÉ A STRAVOVACIE SLUŽBY
Skupina štud. a učeb. odborov podľa ŠVP	64 EKONOMIKA A ORGANIZÁCIA, OBCHOD A SLUŽBY II
Študijný odbor	6444 K čašník, servírka
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia a druh štúdia		4 - ročný študijný odbor s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku							
Forma štúdia		denná							
Vyučovaci jazyk		slovenský jazyk							
Platnosť		od 1.9. 2023, začínajúc 1.ročníkom							
Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Minim. počet týž. vyučovacích hod.celkom určených ŠVP	Disponibilné hodiny	Minimálny celk.počet hodín za štúdium	Počet týždenných vyučovacích hod vo vzdelávacom programe v ročníku				súčet týždenných vyučovacích hodín	celkový počet hodín za štúdium
				1.	2.	3.	4.		
Počet týždňov v ročníku				33	33	33	30		
		Štátny vzdelávací program			Školský vzdelávací program				
V Š E O B E C N É	46	24	1472	18	17	12	11	58	1881
Jazyk a komunikácia	24		768	9	9	8	8	34	1098
<i>Slovenský jazyk a literatúra</i>				3	3	3	3		387
<i>Prvý cudzí jazyk</i>				4/1/	4/1/	4/1/	4/1/		516
<i>Cudzí jazyk v odbore</i>				2/2/	2/2/	1/1/	1/1/		195
Človek a hodnoty	2		64	1	1	0	0	2	66
<i>Etická výchova/Náboženská</i>				1	1				66
Človek a spoločnosť	5		160	2	2	1	0	5	165
<i>Delepis</i>				1	1				66
<i>Občianska náuka</i>				1	1	1			99
Človek a príroda	3		96	2	1	0	0	3	99
<i>Fyzika</i>									0
<i>Chémia</i>				1					33
<i>Geografia</i>				1	1				66
Matematika a práca	6		192	2,5	2,5	1,5	1,5	8	259,5
<i>Matematika</i>				1,5	1,5	1,5	1,5		193,5
<i>Informatika</i>				1/1/	1/1/				66
Zdravie a pohyb	6		192	1,5	1,5	1,5	1,5	6	193,5
<i>Telesná a športová výchova</i>				1,5	1,5	1,5	1,5		193,5
O D B O R N É V Z D E L Á V A N I E	62		1984	16	17	22	23	78,5	2505
TEORETICKÉ VZDELÁVANIE	18		576	7	10	7	7	34	1095
<i>Ekonomika</i>				2,5	1	1	1		178,5
<i>Účtovníctvo</i>						2			66
<i>Technika administratívy</i>					2				66
<i>Právo a spotrebiteľská výchova</i>							1		30
<i>Podnikanie v službách</i>							1		30
<i>Marketingová komunikácia a propagácia</i>					1				33
<i>Cestovný ruch</i>					2				66
<i>Potraviny a výživa</i>				1,5	1				82,5
<i>Technika obsluhy</i>				2	2	2	2		258
<i>Technológia prípravy pokrmov</i>				1	1	1	1		129
<i>Aplikovaná informatika</i>						1	1		63
Voliteľné predmety						1	2		93
<i>Manažérske zručnosti</i>							0-1		
<i>Spoločenský protokol</i>							0-1		
<i>Regionálna gastronómia</i>						0-1	0-1		
<i>Manažment osobných financií</i>						0-1	0-1		
PRAKTICKÁ PRÍPRAVA	44		1408	9	7	14	14	44,5	1410

Odborný výcvik				9	7	14	14		1410
SPOLU HODÍN	132	768	4224	34	34	34	34	136,5	4386

10 Učebný plán – študijný odbor 6444 K čašník, servírka

Študijný odbor:	6444 K čašník, servírka			
Forma štúdia:	Denné štúdium			
Platnosť:	Od 1. 9. 2023 začínajúc 1. ročníkom			
Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí / názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku :			
	1.	2.	3.	4.
Počet týždňov v ročníku	33	33	33	30
Jazyk a komunikácia				
A, Slovenský jazyk a literatúra(SJL)	3	3	3	3
B, Prvý cudzí jazyk(1AJ, 1NJ)	4	4	4	4
C, Cudzí jazyk v odbore (AGO, NJO)	2	2	1	1
Človek a hodnoty				
D, Etická výchova/Náboženská výchova (ETV/NBV)	1	1		
Človek a spoločnosť				
E, Dejepis(DEJ)	1	1		
F, Občianska náuka(OBN)	1	1	1	
Človek a príroda				
G, Chémia(CHE)	1			
H, Geografia(GEG)	1	1		
Matematika a práca s informáciami				
I, Matematika(MAT)	1,5	1,5	1,5	1,5
J, Informatika(INF)	1	1		
Zdravie a pohyb				
K, Telesná a športová výchova(TSV)	1,5	1,5	1,5	1,5
ODBORNÉ VZDELÁVANIE				
Teoretické vzdelávanie				
L, Ekonomika (EKO)	2,5	1	1	1
M, Účtovníctvo(UCT)			2	
N, Technika administratívy(TEA)		2		
O, Právo a spotrebiteľská výchova(PKV)				1
P, Podnikanie v službách (PDS)				1
Q, Marketingová komunikácia a propagácia(MKG)		1		
R, Cestovný ruch (CTO)		2		
S, Potraviny a výživa (PVY)	1,5	1		
T, Technika obsluhy (TOB)	2	2	2	2
U, Technológia prípravy pokrmov(EPP)	1	1	1	1

V, Aplikovaná informatika (API)			1	1
<i>Voliteľné predmety (žiak si povinne zvolí jeden v 3.roč. a dva vo 4.roč.)</i>				
W, Manažérske zručnosti (MAZ)				0 - 1
X, Spoločenský protokol (SPP)				0 - 1
Y, Regionálna gastronómia (REG)			0 - 1	0 - 1
Z, Manažment osobných financií (MOF)			0 - 1	0 - 1
Praktická príprava				
Ž, Odborný výcvik(OVY)	9	7	14	14
Spolu týždenne hodín	34	34	34	34

Prehľad využitia týždňov :

ČINNOSŤ	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
Vyučovanie podľa rozpisu (týždne)	33	33	33	30
Kurz na ochranu života a zdravia (hodín)			3x6 hod.	
Kurz pohybových aktivít v prírode (týždne)	1	1		
Účelové cvičenie na ochranu života a zdravia (hodín)	6 hod.	6 hod.		
Časová rezerva (opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie) - (hodín)	6	6	7	6
Záverečná skúška (týždne)				1
Spolu týždňov	40	40	40	37

Poznámky k učebnému plánu pre študijný odbor 6444 K čašník, servírka

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 32 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.

J Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.

k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.

l) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 1 hodiny týždenne v každom ročníku. V technických študijných odboroch sa výučba matematiky realizuje v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v každom ročníku. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.

m) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.

n) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

o) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. V študijných odboroch možno okrem vysvedčenia o maturitnej skúške vydať aj výučný list. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

p) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

q) Účelové kurzy sa môžu realizovať v rámci sedemtyždňovej časovej rezervy v školskom roku, alebo v rámci praktickej prípravy, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik.

r) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa v 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy). Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.

s) V prípade, že sa vyučovanie uskutočňuje v triede, v ktorej sa nachádzajú aj žiaci, ktorým sa poskytuje praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania znižuje sa počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ z 5 týždenných vyučovacích hodín za štúdium na 2 a vo vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ zo 6 týždenných vyučovacích hodín na 4. Predmet odborný výcvik sa realizuje podľa požiadaviek zamestnávateľských subjektov v rozsahu minimálne 48 týždenných vyučovacích hodín za štúdium (1. ročník 6 hodín, 2., 3. a 4. ročník 14 hodín), pričom počet disponibilných hodín je 25; maximálne 67,5 týždenných vyučovacích hodín za štúdium (1. ročník 15 hodín, 2., 3. a 4. ročník 17,5 hodín), pričom počet disponibilných hodín je 5,5“.